

مدیریت شهری

و

توسعه پایدار

چاپ اول - ۱۴۰۰

نشر لوح سفید

مؤلف

حسین امیری زرکان

عنوان و نام پدیدآور	مدیریت شهری و توسعه پایدار/مؤلف حسین امیری زرکان.
مشخصات نشر	تهران: لوح سفید، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۹۰ ص.: مصور، جدول (بخشی رنگی).
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۴۵۵۸-۱-۴: ریال ۶۵۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۸۱ - ۸۹
موضوع	شهرداری
	Municipal government
	شهرداری -- ایران
	Municipal government -- Iran
	توسعه پایدار شهری
	Sustainable urban development
	JS۷۸
رده بندی کنگره	۳۲۰/۸
رده بندی دیویی	۸۸۰۱۰۱۷
شماره کتابشناسی ملی	

عنوان	مدیریت شهری و توسعه پایدار
تألیف	حسین امیری زرکان.
ناشر	لوح سفید.
نوبت چاپ	اول.
چاپخانه	هنگام
شمارگان	۱۰۰۰.
ویراستار	موسسه اوای لوح سفید
صفحه آرای	موسسه اوای لوح سفید
طرح جلد	موسسه اوای لوح سفید
ISBN	۹۷۸-۶۲۲-۹۴۵۵۸-۱-۴
قیمت	۶۵۰/۰۰۰ ریال.

Nashrlohesefid@gmail.com

آدرس پست الکترونیک

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

پیشگفتار

امروزه مدیریت نوین شهری در قالب فرایند یکپارچه‌سازی کوشش‌های کنش‌گران شهری با شکل‌دهی به فضای زیستی در همه زمینه‌ها، با هدف بهبود اوضاع زیست-محیطی، اجتماعی-فرهنگی، کالبدی-فیزیکی و اقتصادی شهرها و به‌طور ویژه محله‌های شهری، در پی افزایش رفاه شهروندان و دستیابی به توسعه پایدار محله‌ای و شهری است.

به همین منظور کتاب حاضر تحت عنوان: مدیریت شهری و توسعه پایدار بدون گردید. در این کتاب تلاش شده است تا مهم‌ترین مباحث موردنیاز کاربردی در موضوعات متنوع و جذاب برای مدیران، کارشناسان مدیریت شهری، اساتید، دانشجویان رشته‌های مدیریت شهری و همچنین مسئولین سازمان‌ها و سایر علاقه‌مندان تدوین شود.

محتوای این کتاب بر ۴ فصل است که در فصل اول کلیات و تعاریف حوزه مدیریت شهری، در فصل دوم تجارب، تحقیقات و مطالعات داخلی و خارجی، در فصل سوم اهداف و وظایف مدیریت شهری و در فصل چهارم به توسعه پایدار شهری پرداخته شده است.

مؤلف هرگز مدعی کمال نبوده، بلکه معتقد هستند کمی و کاستی آن بسیار است. لذا مسئولیت هرگونه لغزش و خطای احتمالی در تدوین مطالب را بر عهده می‌گیرند و از استادان، صاحب‌نظران، منتقدان و دانشجویان گرامی تقاضا می‌کنند از یادآوری اشتباهات و نارسائی‌های موجود در این کتاب دریغ نفرمایند.

در پایان امید است مطالعه این کتاب برای همه پژوهندگان، مدیران و کارشناسان مفید واقع شود.

با احترام- مؤلف

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۱.....	مقدمه.....
---------	------------

فصل اول: کلیات و تعاریف

۱۵.....	مقدمه.....
۱۷.....	اهمیت مدیریت شهری.....
۱۹.....	تعاریف.....
۱۹.....	عملکرد مدیریت شهری.....
۱۹.....	تعریف مدیریت.....
۲۰.....	مفهوم شهر و ویژگی آن.....
۲۳.....	توسعه پایدار شهری.....
۲۳.....	تعریف مدیریت شهری.....
۲۶.....	محل.....

فصل دوم: تجارب، تحقیقات و مطالعات

۲۹.....	مقدمه.....
۲۹.....	تجارب، تحقیقات و مطالعات.....

فصل سوم: اهداف و وظایف مدیریت شهری

۳۷.....	مقدمه.....
۳۷.....	اهداف وظایف مدیریت شهری.....

۴۰	ویژگی‌های اساسی مدیران شهری
۴۱	مدیریت یکپارچه شهری
۴۵	عملکرد مدیریت شهری
۴۵	دیدگاه‌ها و نظریه‌ها در خصوص محلات شهری
۴۵	نظریه کلارنس آرتورپری
۴۶	نظریه هنری رایت و کلارنس اشتاین
۴۶	نظریه انگلهارد
۴۷	الزامات و شاخص‌های توسعه شهری پایدار
۴۹	شاخص‌های توسعه پایدار شهری

فصل چهارم: توسعه پایدار شهری

۵۵	مقدمه
۵۶	مفهوم توسعه
۵۸	مفهوم پایداری
۵۹	توسعه پایدار
۶۴	توسعه پایدار در پرتو اسناد بین‌المللی
۶۹	مفهوم شهر پایدار
۶۹	توسعه پایدار شهری
۷۳	نظریه توسعه پایدار شهری
۷۶	عوامل مؤثر بر توسعه پایدار شهری

فهرست منابع

۸۱	فهرست منابع فارسی
۸۸	فهرست منابع انگلیسی

مقدمه

امروزه مدیریت شهری تحول یافته است. شهرها برای رفاه و آسایش بیش‌تر شهروندان مدیریت می‌شوند. مدیریت شهری، نقش مهمی در موفقیت برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری، به عهده دارد. این موضوع، به‌خصوص در ارتباط با توسعه پایدار بیش‌تر اهمیت می‌یابد. شهرها به علت دارا بودن جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی، از مقاصد گردشگری محسوب می‌شوند. توسعه گردشگری شهری آثار مثبت و منفی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی به دنبال دارد، ایجاد تعادل در این زمینه، به‌گونه‌ای که آثار مثبت بیش از آثار منفی باشد، نیازمند اتخاذ سیاست‌های مدیریتی قوی است. بنابراین، پایداری در گردشگری شهری، مستلزم توجه نظام‌مند به ابعاد فنی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، تاریخی و زیست‌محیطی است تا استفاده از جاذبه‌های گردشگری، مطابق با نیاز امروز و حفظ و ماندگاری این منابع برای آیندگان باشد. اندیشه توسعه شهری پایدار از جنبه‌های بسیار گسترده مطالعات در امور توسعه است. ارائه یک تعریف مشخص در این رابطه زیاد ساده نیست، اما سعی می‌شود معنی توسعه شهری پایدار از بین مفاهیم، اصول و تاریخچه مطالعات کاربردی تشریح شود.

اندیشه توسعه شهری پایدار تنها در ارتباط با تحولات تاریخی مطرح نمی‌شود، بلکه در این رابطه توسعه خردمندان علوم مختلف و دانش اجتماعی نیز مطرح است. توجه به تحولات باعث می‌شود حجم و کیفیت دانش موجود درباره محیط‌زیست شهری افزایش یابد؛ از جمله علم شناسایی و رفع آلودگی هوا، گازهای گلخانه‌ای، تغییرات جهانی آب‌وهوا و موارد دیگری از این قبیل در این رابطه مطرح می‌شوند. پیشرفت در زمینه علوم اجتماعی نیز با کمک دستور کارهای تحقیقی مختلف درباره توسعه پایدار صورت می‌گیرند.

آنچه ذکر شد نشان‌دهنده این است که بحث توسعه شهری تحت تأثیر مفاهیم و موضوعات مختلفی قرار گرفته و با علومی چون سیاست‌های اقتصادی و

دانش تئوری و تجربی به مقابله برخاسته است و بعضی اوقات نیز با تحولات تاریخی شکل گرفته یا تغییر جهت داده است. توسعه پایدار شهری به معنی بهره‌وری در استفاده از زمین و تشویق به استفاده مجدد از ساختمان‌هاست.

با توجه به این که امروزه با مسائلی همچون گرم شدن هوا، مصرف بی‌رویه انرژی و استفاده بی‌قیدوبند از منابع تجدید ناپذیر روبرو هستیم و شهرها جز عوامل اصلی بروز این ناهنجاری‌ها در انسان و طبیعت می‌باشند، باید سیاست‌گذاری‌های اصولی و فرا منطقه‌ای را در به‌کارگیری و مصرف در پیش بگیریم. درواقع شهرهایی در قرن‌های آتی قابل زیست خواهند بود که پایداری خود را مدیون فروتنی، عطوفت و قبول مفهوم قناعت، هستند.

با توسعه شهرها و تمرکز پیوسته رو به رشد و فعالیت‌های اقتصادی در مراکز شهری، به‌ویژه در کشورهای کمتر توسعه‌یافته، پایداری شهری بیشتر موردتوجه قرار گرفته است؛ زیرا بی‌توجهی به پایداری شهرها، سبب خواهد شد مسائل و مشکلات موجود در شهرها، از قبیل نابرابری و فقر، کاهش سطح کیفیت زندگی، وضعیت مسکن و توسعه فیزیکی شهرها، بیکاری و اشتغال کاذب و جرم و فساد، بیش‌ازپیش افزایش یابد.

بنابراین، نه‌تنها بی‌توجهی به پایداری در فرآیند توسعه، بر شهرها تأثیر منفی خواهد گذاشت، بلکه در مناطق پیرامون و سکونت‌گاه‌های انسانی کوچک (روستاها) نیز تأثیرات منفی خواهد داشت که این امر، لزوم توجه به پایداری شهرها را درگرو توسعه منطقه و برنامه‌ریزی بهینه منطقه‌ای ضروری می‌نماید.